

ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТИНИКЪ

ОФФІЦІАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА

№

63.

KURYER WILEŃSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ПЯТНИЦА, 15-го Августа. — 1847 — Wilno. PIĄTEK, 15-go Sierpnia.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТИЯ.

Санктпетербургъ, 9-го Августа.

Государь Императоръ Высочайше повелѣть соизволилъ: По случаю кончины Е. К. В. Герцога Адама Виртембергскаго, наложить при Высочайшемъ Дворѣ трауръ на четыре дня, съ обычновенными раздѣлѣніями, начавъ оный съ 28 сего Іюля.

Г. Статсь-Секретарь Танѣевъ, отъ 10 минувшаго Іюня сообщиць Господину Министру Юстиціи, что на основаніи 1346-й ст. III тома Св. Зак. устава о службѣ гражданской, въ послужные списки вносяться не только состоящее за чиновникомъ, за родителями его или за женою недвижимое имѣніе съ крестьянами, но также фабрики, заводы, населенныя земли и дома, съ показаніемъ о земляхъ, количества десятинъ, а о домахъ, каменные ли они или деревянные и въ какомъ именно городѣ находятся; сверхъ сего должно быть объяснено: родовое ли то имѣніе или благопріобрѣтенное. Государь Императоръ, усматривалъ иначе, что, въ противность сего постановленія, формулярные списки заключаютъ не только неполныя, но совершенно ошибочные по самому предмету показанія, Высочайше повелѣть соизволилъ: 1-е) Строжайше подтвердить, чтобы въ формулярныхъ спискахъ означаемо было, со всемъ опредѣльностію, по точному смыслу вышеупомянутаго закона, родовое и благопріобрѣтенное недвижимое имѣніе каждого. 2-е) За ложныя въ этомъ отношеніи показанія, подвергать виновныхъ той же ответственности, коей подлежали бы они, по закону, за представление великаго другаго фальшиваго документа. 3-е) За великую невѣрность представляемаго формулярного списка подвергать законному взысканію, непосредственно, самихъ виновныхъ въ доставленіи своему начальству ошибочныхъ объ имѣніи своемъ свѣдѣній, и 4-е) Лица, обязанныя представлять ежегодно самы въ Инспекторскій Департаментъ Гражданскаго Вѣдомства формулярные свои списки съ подлежащими документами, пріемлють на себя прямую въ томъ ответственность.

Въ 1846 году заявленъ Горному Правленію вновь открытый Кунарскій золотой пріискъ въ разстояніи отъ Верхъ-Чайвінскаго Завода въ 30-ти верстахъ, отъ деревни Кунары въ полуторѣ верстѣ, отъ Верхноторского же тракта, раздѣляющаго дачу лѣсовъ Верхъ-Чайвінскаго съ лѣсами, принадлежащими Невьянскому Заводамъ, на правой сторонѣ въ десяти саженяхъ.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 9-go Sierpnia.

JEGO CESARSKA Mośc Najwyżej rozkazać raczył Z powodu zgonu J. K. W. Xięcia Adama Würtemberg-skiego, przywdziać e Najwyższego Dworu żałobę na cztery dni, ze zwykłymi podziałami, poczynając ją od 28-go Lipca.

Sekretarz Stanu, P. Taniejew, d. 10-go Czerwca zawiadomił P. Ministra Sprawiedliwości, że na mocy art. 1346 (T. III Zb. Praw) Ustawy o służbie cywilnej, do spisów służbowych wnosici nie tylko należące do urzędników, do jego rodzin lub żony nieruchomości majątek z podanymi, ale także fabryki, zakłady, ziemie zaludnione i domy, z wyszczególnieniem co do ziem, ilości dziesięciu: a co do domów, czy są murowane lub drewniane, i w jakim mianowicie mieście się znajdują; nadto ma być wyjaśniono: czy majątek jest dziedziczny czy też nabyty. Jego Cesarska Mość dostrzegając obecnie, że wbrew temu postanowieniu, spisy służbowe zamkają nie tylko niedokładne, ale też całkiem fałszywe w tym przedmiocie wiadomości, Najwyżej rozkazać raczył: 1) Najsuwrowiej zalecić, aby w spisach służbowych oznaczano ze wszelką dokładnością, podług ścisłego brzmienia wyżej rzeczonego prawa, dziedziczny i nabyty nieruchomości majątek każdego. 2) Za fałszywe w tej mierze wiadomości, poddawać winnych tejże odpowiedzialności, jakieby podlegali, na mocy prawa, za złożenie wszelkiego innego fałszywego dokumentu. 3) Za wszelką niedokładność podanego spisu służbowego, ulegać mają prawnemu oszatafowaniu, bezpośrednio ci właśnie sami, którzy podadzą zwierzchności swojej błędne o swoim majątku wiadomości, i 4) Osoby, które są obowiązane same podawać corocznie do Inspektorskiego Departamentu Cywilnego Zarządu swoje spisy służbowe z właściwemi dokumentami, podlegają w tej mierze osobistej odpowiedzialności.

W roku 1846, doniesiono Zarządowi Górnictwu o nowo odkrytej kopalni złota Kunarskiej, odległej od fabryki Wierch-Nejwiński na wiorst 30, od ws Kunary o półtory wiorsty, a od traktu Wierchoturskiego, rozgraniczającego lasy, należące do fabryki Wierch Nejwiński, od lasów fabryki Niewiański, po prawej stronie na sążu dziesięć. Złotodajna żyła kwarcowa, odkryta przy po-

иахъ. Золото-содержащая кварцевая жила, встреченная въ самой поверхности земли въ глинистомъ сланцѣ, развѣданная по настоящее время въ длину на 2 сажени 22 аршина и въ глубину на 2 сажени 1 аршинъ 10 вершковъ, содержаниемъ въ 100 пудахъ золота до 19 золотниковъ 66 долей.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТИЯ.

ФРАНЦІЯ.

Парижъ 6 Августа.

Вчера, въ полдень, Король и Королева пріѣхали изъ Неви въ зѣбній замокъ; Его Величество присутствовалъ въ совѣтѣ министровъ, и потомъ возвратился въ лѣтній свой дворецъ.

— Въ началѣ вчерашняго засѣданія палаты первѣ, графъ Моле прописалъ рѣчь въ честь скончавшагося цара, Маршала Вале. За симъ утверждены были проекты относительно состава уголовныхъ палатъ въ колоніяхъ и назначенія кредитовъ для Алжиріи.

— Г-н Гизо объявилъ, третьего дня, въ палатѣ первѣ, что недавно прибылъ въ Парижъ агентъ Гантскаго правительства, для переговоровъ относительно платежа процентовъ за заемъ, произведенный во Франції. Агентъ сей, г-н Бробренъ-Одуэнъ, будетъ, какъ сказано, назначеннъ повѣреннымъ въ дѣлахъ при французскомъ дворѣ.

— Разгосійся вчера слухъ о преобразованіи кабинета, кажется преждевременъ. За достовѣрное можно только утверждать, что маршалъ Султанъ-премьеръ выйдетъ изъ кабинета, и что г-н Гизо не потеряетъ надежды убѣдить маршала Бюжо принять портфель военного министра. Съ другой стороны, г-н Тьерь, послѣдній маршала въ Экспедиціи, старается отклонить его отъ участія въ нынѣшнемъ составѣ кабинета и совѣтуется ему обождать некоторое время.

— Со вчерашняго числа распространяется молва, что правительство получено важныя извѣстія изъ Италии, преимущественно изъ Неаполитанскаго Королевства. Сынъ, что часть эскадры герцога Жуэвильского отправится въ адриатическое море въ Анкону.

— Изъ Тулона отъ 2-го Августа сообщаютъ: Паровой фрегатъ *Ranam*, въ Субботу, вечеромъ прибылъ въ нашъ заливъ; 29-го Июля оставилъ онъ Неаполь, где находилась эскадра принца Жуэвильского, и везеть важныя депеши правительству. Вчера и сегодня телеграфъ находится въ движении, и мы узнали, что тотъ же фрегатъ *Ranam* получилъ повелѣніе немедленно отплыть обратно въ Неаполь. Все это возбуждаетъ разныя догадки.

Съ другой стороны сообщаютъ, что Тунискому Бею снова угрожаетъ турецкая эскадра. Достовѣрно только то, что принцъ Жуэвильский отправилъ въ Тунисъ линейные корабли: *Jena* и *Jupiter*, а также паровой фрегатъ *Mellan*.

— Стремленіе къ избирательной реформѣ все болѣе и болѣе распространяется и въ департаментахъ. Въ Гаврѣ, Анжерѣ, Ла-Рошели, Везонѣ, Сент-Омерѣ, Верденѣ, Неверѣ, Безансонѣ и многихъ другихъ мѣстахъ, журналы рѣшительно объявили себя въ пользу реформы.

— Говорятъ, что герцогиня Орлеанскаа занимается теперь пересмотромъ философическо-исторического сочиненія, которое намѣрена напечатать.

7 Августа.

Если вѣрить Лондонской газетѣ, Королева Викторія предложила совѣту министровъ личное, дружественное приглашеніе Короля Людовика Филиппа, изложенное въ собственоручномъ письмѣ, о въстановленіи сердечного согласія удостоеніемъ его посѣщенія въ замкѣ Э. Не смотря на убѣжденія принца Альберта и Короля Бельгійцевъ, решено въ совѣтѣ, что въ нынѣшнихъ обстоятельствахъ, не дѣлъ исполнить просьбы Короля Французовъ. Лордъ Пальмерстоъ болѣе вѣхъ противился сему сближенію, и Королева совершенно съ нимъ соглашалась.

— Палата первѣ, во вчерашнемъ своемъ засѣданіи приняла проектъ закона относительно желѣзной дороги изъ Монтеро въ Труа; напротивъ проектъ желѣзной дороги изъ Лиона въ Авиньонъ отвергнутъ. При чѣмъ снова произошелъ такой случай, что вѣсъ отдѣльныхъ статей были приняты, даже безъ оппозиціи, и одинаково, при балотированіи по всему проекту, оказалось большинство противъ онаго.

wierchni ziemi w Łupku glinianym, śledzona dotąd na 2 sążnie, 22 arsyyny wzdłuż, a na 1 arsyn 10 sierszków w głęb, zawiera do 49 złotójków 66 dól złota, na 100 pudach minerału.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

FRANCJA.

Pariz, 6 sierpnia.

Wezoraj o południu zjechał Monarcha, z małżonką swoją, z Neuilly do zamku, przewodniczył radzie Ministrów, i przed wieczorem wrócił do swego wiejskiego mieszkania.

— Na pocz±tku wezorajszego posiedzenia Izby Parów, Hrabia Molé miał mowę na cześć zmarłego Para, Marszałka Valée. Następnie przyjęte zostały projekty o składzie sądów kryminalnych w koloniach, i względem udzielania kredytów dla Algierii.

— P. Guizot zawiadomił zawiadomil Izbę Parów, że właśnie w tej chwili przybył agent rządu Hajtyjskiego, w przedmiocie ułożenia się o procent od pożyczki przynależącej Francji. Tym agentem jest P. Breaubrun-Audouin. Słychać, że ma być uwierzytelny przy dworze francuskim.

— Pogłoski o zmianie gabinetu, wezoraj rozszerzone, zdają się być przedwezesnemi. Tyle tylko z pewnością utrzymywac można, że Marszałek Soult wystąpi zeń nie-wałpliwie, i że P. Guizot nie traci nadziei skłonienia Marszałka Brueaud do przyjęcia Ministerstwa wojny. Z drugiej zaś strony P. Thiers, który rzeczonego Marszałka w Exceden odwiedził, stara się wszelkimi sposobami odradzać mu wejście do obecnego składu gabinetu, i życzy, aby tenże czas jeszcze niejaki zaczekał.

— Od wezoraj obiega wieść, że rząd otrzymał ważne nowiny z Włoch, mianowicie z Królestwa Neapolitańskiego. Słychać, że część eskadry Księcia Joinville uda się na morze Adryatyckie, do Ankony.

— Z Tulonu piszą pod d. 2 sierpnia: „Parowa fregata *Panma*, przybyła w Sobotę w wieczór na nasze zatoki. Dnia 29 lipca opuściła Neapol, gdzie się znajdowała eskadra Księcia Joinville, i wiezie pełne depesze dla rządu. Wezoraj i dziś telegrafnie przestaje ruszać długimi świętymi ramiony, i dowiadujemy się, że taż fregata *Panma* otrzymała rozkaz bezzwłocznego powrotu do Neapolu. Wszystko to, wzbudza tysiącne domysły.”

— Z drugiej strony donoszą, że Bey tunetański znów jest zagrożony przez eskadrę turecką. To tylko pewna, że książę Joinville miał śpiesznie wystać do Tunis okręty liniowe *Jena* i *Jupiter*, oraz parową fregatę *Mellan*.

— Doność do reformy wyborecznej rozszerza się coraz bardziej i po departamentach. W Havre, Angers, La Rochelle, Vesone, St. Omer, Verdun, Nevers, Besançon i w wielu innych miejscach, dzienniki stauowco oświadczenie się za nią.

— Mówią, że Książna Orleanu pracuje nad ukończeniem filozoficzo-historycznego dzieła, które drukiem ogłosicie zamysła.

Dnia 7 sierpnia.

Jeśli mamy dać wiarę gazecie Londyńskiej, Królowa Angielska wniosła na Radę Ministrów osobiste, przyjawielskie wezwanie Króla Ludwika Filipa, wynurzone we własnoręcznym liście jego, o przywrócenie serdecznego porozumienia przez zaszczytne go swemi od siezinami w zamku Eu. Mimo usilne nalegania Księcia Alberta i Króla Belgii, uchwalono na Radzie, że król obecnych okoliczności, nie možna zadość uczyni prośbie Króla Francuzów. Lord Palmerston więcej niż inni był przeciw temu zblizeniu się, i Królowa zupełnie przystała na jego zdanie.

— Izba Parów na wezorajszem posiedzeniu przyjęła projekt d. prawa względem kolej żelaznej z Montreuil do Troyes. Przeciwko projekt kolej żelaznej z Lyonu do Avignonu, odrzuciła. Przyczem zdarzył się znowu ten wypadek, że wszystkie pojedyncze artykuły przyjęte zostały, nawet bez opozycji, a jednak przy głosowaniu nad całym projektem, okazała się większość przeciw niemu.

— Газета *le Courier de la Moselle* выводит наружу дело, напоминающее собою гузенаскую солинскую копи: она сообщаетъ для посыпанья одного изъ своихъ подпischиковъ, утверждаящаго, будто бы зальцбургское общество разработки солинскихъ копей равнозерно включило въ свой договоръ таинственную статью, которая уполномочиваетъ управляющаго распоряжаться извѣстною суммою денегъ по произволу и безъ всякой ответственности. Теперь, по словамъ письма, оказывается, что управляющій Г. Дорръ, употребилъ эти деньги на подкупъ министерства, при чмъ опять явается посредствующее лицо въ родѣ П. лапара, какой-то главный сборщикъ податей. Росписки въ получениіи денегъ для подкупа, выданныя этимъ лицомъ, будто бы перехвачены въ Мецѣ.

— Австрійскій посланникъ, какъ слышно, препроводилъ третьяго дня къ нашему правительству ногу, въ коей обѣняляетъ, что правительство его намѣрено вывести свои войска изъ Феррары.

— Адмиралъ Герну назначень командующимъ флотомъ въ Левантъ, на мѣсто адмирала Тюрпена; а адмиралъ Лаплаось будетъ командующимъ на Антильскихъ островахъ, вмѣсто адмирала Кердрана.

— Ламартинъ даваль въ замкѣ своемъ, Монсо, обѣдъ для 26 комиссаровъ банкета, даннаго ему въ Маконѣ, чтобы выразить имъ свою благодарность за сдѣланную ему честь.

8 Августа.

Вчера было послѣднее засѣданіе палаты первовъ, въ которомъ палата утвердила 124 голосами противъ 7-ми проектъ закона о займѣ 350 миллионовъ фр., а за симъ 115 голосами противъ 5-и принялъ бюджетъ доходовъ на 1848 годъ.

— Слухи о преобразованіи кабинета, съ каждымъ днемъ становятся достовѣрнѣе. Говорятъ, что предсѣдателемъ совѣта назначаеть будуть Гр. Моле, который въ теченіи 8 дней, три раза былъ на аудиенціи у Короля. Утверждаютъ, что Гр. Дюфоръ и Пасси также войдутъ въ составъ кабинета.

— Въ *La Presse* напечатано: Хотя составъ нового кабинета еще неизѣстенъ, можемъ однако утверждать, что перемѣна министерства послѣдуетъ, но только тогда, когда будетъ извѣстенъ результатъ парламентскихъ выборовъ въ Англіи, къ которому будетъ примѣненъ новый кабинетъ. Въ *La Presse* утверждаютъ, что четыре члена настоящаго кабинета: Гр. Гизо, Дюшатель, Дюмонъ и Эберъ, рѣшились не оставлять другъ друга ни подъ какимъ условіемъ.

9 Августа.

Телеграфическое извѣстіе. Засѣданія обѣихъ палатъ сегодня закрыты.

Англія.

Лондонъ, 5 Августа.

Его Императорское Высочество Великій Князь Константина Николаевичъ, возвратясь изъ поѣздки своей въ Валлию, Шотландію и Оксфордъ, прибыль сюда вечеромъ 34-го Июля. На другой день, Высокій Путешественникъ изволилъ ѣздить въ Блекуэль, для осмотра россійскихъ военныхъ кораблей, которые привѣтили на грэвендской рейдѣ и должны сопровождать Его Высочество къ Кронштадту. 2-го Августа, баронъ и баронесса Брунновы давали въ честь Великаго Князя роскошный обѣдъ. Въ тотъ же день было объявлено, что 3-го или 4-го числа Его Императорское Высочество отправится въ Осборнгроузъ, чтобы простились съ Королевою и принцемъ Альбрехтомъ.

(*J. de M.-P.*)

— Изъ Дублина пишутъ, что тѣло покойнаго О'Коннеля привезено сюда 2 Августа. Кортежъ былъ встрѣченъ въ гавани католическими духовенствомъ и народомъ. Бренные останки покойнаго перенесены въ церковь, находящуюся при улицѣ Мильборо, где до 5 Августа останутся, для посѣщенія публики.

— Въ *Times* пишутъ, что нашъ Осгъ-Пидскій генераль-губернаторъ отправилъ послѣдство въ Тибетъ, чтобы войти въ болѣе тѣсныя сошенія съ правителемъ великой Ламы. Достъ-Могамедъ дозволилъ, чтобы англійскіе агенты селились въ разныхъ частяхъ его владѣній, подъ названіемъ газетныхъ корреспондентовъ.

— Газета *Le Monde* пишетъ, что послѣднее послѣдство въ Тибетъ, посланное въ 1847 году, было отклонено, такъ какъ оно было направлено въ Тибетъ въ 1847 году, а не въ 1848 году, какъ было заявлено въ послѣдствии. Газета *Le Monde* пишетъ, что послѣднее послѣдство въ Тибетъ, посланное въ 1847 году, было отклонено, такъ какъ оно было направлено въ Тибетъ въ 1847 году, а не въ 1848 году, какъ было заявлено въ послѣдствии.

— *Courrier de la Moselle* завѣра новую денunciacyj o przekupstwie, podobnem do przekupstwa wzglêdem kopaleń w Gouhenans. Jeden z jego prenumeratatorów donosi mi w dnia 11 sierpnia, że towarzystwo kopaliñ soli w Salzbrunn, zawiera takze tajemną klauzulę w swoich ukladach, która upoważnia Dyrektora do rozporządzenia pewną summą pieniędzy, zupełnie według jego woli i bez żadnej w tem względzie odpowiedzialności. Teraz, podlud słów listu, okazało się, że P. Dorr, dyrygujący ta kopalnią, użyskał tych pieniędzy na przekupienie ministerstwa; przyczem znów, jako pośrednik, ukazuje się takze drugi P. Pellapra, w osobie pewnego Generala - go paborcy podatków. Kwit jego na pięćdziesiąt, użycie na przekupstwo, zabrany został przez Prokuratora w Metz.

— Posel Austryacki miał zawiadomić złożyc gabinetowi francuskiemu note, w której oświadcza, że rząd j-go wprowadzi swoje żałogę z Ferrary.

— Admiral Pernoux otrzymał dowództwo nad flotą wschodnią, w miejsce Admirala Turpin, a Admiral Laplace otrzymuje dowództwo w Antylach, w miejsce Admirala Kerdrai.

— P. Lannartine dawał w zamku swoim Montceau, obiad dla 26 deputowanych od członków biesiady, sprawionej dlań w Macon, choć im podziękować za wyświadczenie mu zaszczyt.

Dnia 8 sierpnia.

Izba Parów miała w dniu wezwanym swoje ostatnie posiedzenie, na którym uchwalila 124 głosami przeciwko 7 projektowi do prawa o pożyczce 350 milionów fr., następnie zaś 115 głosami przeciw 5-ciu, przyjęła budżet dochodowy na rok 1848.

— Pogłoski o zmianie gabinetu, od dwóch tygodni krążące, codziennie więcej zyskują wiary. Mówią, że Prezesem Rady, ma być Hr. Molé, który w przeciągu ośmiu dni, miał trzy razy posłuchanie u króla. P.P. Dufaure i Passy mają należeć także do składu tego gabinetu.

— W *La Presse* czytamy: Lubo skład nowego ministertwa, obiegającą listą objęty, nie jest pewny, zaręczyc jednak mówimy, że zmiana ministertwa nastapi, ale dopiero wtedy, gdy bedzie wiadomy wypadek wyborów Parlamentowych w Anglii, do którego duch nowego gabinetu ma być zastosowany. *La Presse* twierdzi zarazem, że czterech członków terazniejszego gabinetu, to jest P. Guizot, Dupuchet, Damon i Hebert, postanowili nie opuszczać się na wzajem pod żadnym warunkiem.

Dnia 9 sierpnia.

Wiadomość telegraficzna. Posiedzenia obu Izb dzisiaj zamkniete zostały.

ANGELIA. Atutem na tym dnia jest, że królowa odwiedziła Londyn, 5 sierpnia.

JEGO CESARSKA WYSOKOŚĆ WIELKI XIĘŻE KONSTANTY NIKOLEJEWICZ, wróciwszy ze swojej podrózy do księstwa Wallijskiego, Szkocji i Oxfordu, przybył tu wieczorem d. 31 lipca. Natrójut, Wysoki Podróżny rzeczy jeździ do Blakwell dla obejrzenia rossyjskich wojennych okętnów, które zawioły do portu Gravesende i mają towarzyszyć JEGO CESARSKIEJ WYSOKOŚCI do Kronsztadtu. Dnia 2-go sierpnia, Baron i Baronowa B. warrow dawali na cześć WIELKIEGO XIĘŻA wspólny obiad. Tegoż dnia zapowiedziano, że d. 3-go albo 4-go sierpnia, JEGO CESARSKA WYSOKOŚĆ uda się do Oshornhouse, dla pożegnania się z Królową i Księciem Albertem.

(*Jour. de St. Petersbourg.*)

— Donoszą z Dublina, że zwłoki Daniela O'Connella przybyły tam 2-go sierpnia. W porcie całe duchowieństwo katolickie i mnoga luźność wyszły na ich spotkanie; złożono je w kościele przy ulicy Marlborough, gdzie do dnia 5-go sierpnia wystawione będą na widok publiczny.

— *Times* donosi, że nasz Gubernator Generalny Indii Wschodnich miał wysłać poselstwo do Tybetu, w celu wejścia w źsiejsze stosunki z rządem wielkiego Lamy. Dost. Mohamed pozwolił, aby ajenci angielscy w różnych stronach państw jego osiadali, pod nazwą sprawozdawców do gazet.

(1)

6 Августа.

Говорятъ, что парламентъ будеть созванъ къ 21-му Сентябрю, съ тою цѣлію, чтобы устроиться и избрать предсѣдателя, а потомъ, если не случится ничего важнаго, засѣданія будуть отсрочены до начала будущаго года.

— Число извѣстныхъ выборовъ, простирается иль до 457, изъ которыхъ, какъ сообщаютъ въ жур. *Globe*, 245 произошли въ пользу либераловъ, 84 въ пользу партіи Г. Пilla, и 131 въ пользу протекціонистовъ. Въ извѣстныхъ графствахъ состоялось уже 50 выборовъ, изъ которыхъ 36 въ пользу протекціонистовъ, 5 — сэръ Р. Пilla, а 9 — либераловъ.

— Дѣла Швейцаріи и Италии обращаютъ нынѣ на себя большое вниманіе. Герцогъ Бороли получилъ разрѣшеніе предложить конференцію въ Лондонѣ относительно Швейцарскаго вопроса, но англійское правительство не изѣвлаетъ согласія на непосредственную интервенцію.

— Объявленіе о продажѣ дома, въ которомъ жилъ Шекспиръ, въ Стратфорѣ на Эвонѣ, производитъ сильное впечатлѣніе въ Англіи. Употребляютъ усиля, чтобы воспрепятствовать американскому спекулянту купить этотъ домъ, и перевезти его въ Соединенные Штаты. Англичанинъ Джоржъ Джонесъ, историкъ и авторъ рѣчи, произнесенной въ 1836, о жизни и твореніяхъ Шекспира, предложилъ двѣ тысячи фунт. стерл. за домъ Шекспира, съ тѣмъ, чтобы онъ былъ проданъ ему непосредственно и по обоюдному согласію, и чтобы память знаменитаго поэта не была оскорблена публичнымъ торгомъ. Дѣйствительная цѣна дома составляетъ не болѣе 200 или 250 ф. ст.

Швейцарія.

Bern, 19 Іюля.

Сеймъ приступилъ сегодня къ разсмотрѣнію вопроса о союзѣ семи католическихъ кантоновъ. Цюрихскій депутатъ приводилъ разныя причины противъ этого союза; онъ выражалъ надежду, что составляющіе его кантоны откажутся отъ него сами собою, и вождь держивался отъ великаго предложения до окончанія пренія. — Луцернскій депутатъ прочиталъ свои инструкціи, которая опровергаются у Сейма вслѣкое право вымѣшиваться въ это дѣло; онъ объяснилъ, что Луцернскій Кантонъ воспротивится этому всѣми своими силами, и что сей союзъ образовался въ елѣстwie необходимости взаимной опоры. — Хотѣть возбудить федеральную революцію, присовокупить Луцернскому депутату, и противопоставить съ этою цѣлію Луцернскому Кантону большинство двѣнадцати голосовъ, но онъ видѣть въ этомъ только притѣсненіе, которому никогда не подчинится; въ заключеніе, онъ утверждалъ кантоны, составляющіе союзъ, не считать себя слишкомъ слабыми, и не вѣрить тѣмъ, которые говорятъ, что между ними вкрадось несогласіе. — Депутатъ Кантону Uri повторяетъ въ сущности мнѣніе, выраженное Луцерномъ о происхожденіи союза семи кантоновъ, которое должно приписать только экспедиціи вольныхъ отрядовъ. Выслушавъ еще Гларусскаго, Цугскаго, Фрайбургскаго и Санкѣ Галленскаго депутатовъ, Сеймъ отложилъ преніе до будущаго засѣданія.

Італія.

Rимъ, 21 Іюля.

Въ *Diario di Roma* напечатана сегодня слѣдующая статья: „Многія лица, обвиненные въ послѣдніхъ чи-слахъ, посредствомъ противозаконно распространенныхъ писемъ, обратились къ Его Святѣйшеству, съ покорнѣйшею просьбою, чтобы все то, въ чемъ ихъ упрекаютъ, благоволиъ онъ подвергнуть законному судебному разсмотрѣнію, чтобы такимъ образомъ невинность ихъ могла быть явно обнаружена. Его Святѣйшество благосклонно принялъ ею прошеніе, которое немедленно будетъ удовлетворено.“

Вмѣстѣ съ этимъ обѣявленіемъ, новый статс-секретарь, кардиналъ Ферретти, обнародовалъ прокламацію къ народу, въ которой изъявляетъ ему благоволеніе Папы за то, что, повинуясь третьяго дня напоминанію исправляющаго должностнаго губернатора, Г. Моранди, и патера Вентуры, остановилъ необдуманное свое усердіе въ преслѣдованіи и поникѣ подозрительныхъ лицъ; вмѣстѣ съ симъ онъ удостовѣряетъ, что правительство само предприметъ рѣшительныя мѣры, для наказанія злонамѣреныхъ людей, и что потому

Dnia 7 sierpnia.

Мѡꙗ, ѿ Parlament zwołyany będzie na dzien 21 wrzesnia, w celu urzadzenia się i wybrania mowcy (Prezesa); nastepnie zaś, jezeli co wažnego nie zajdzie, odroczony zostanie aż do poczatku przyszłego roku.

— Liczba wiadomych wyborów wynosi teraz 457, z tych wedlug dz. *Globe* 245 padlo na liberalnych, 81 na stronikach P. Peela, a 131 na protekeyonistow. Z wyborów w hrabstwach wiadomych jest 50, z których 36 padlo na protekeyonistow, 5 na peelistow, a 9 na liberalnych.

— Interesa Szwajcaryi i Włoch wzbudzaj tu wielki interes. Xiążę Broglie ma polecenie zaproponować konferencję w Loudynie wzglêdem kwestii Szwajcarskiej, ale rząd angielski wzbrania się zezwolić na bezporednią interwencję.

— Ogloszenie przedaży przez licytacją domu Szekspira, w Stratford nad Ewensem, sprawia mocne wrażenie w Anglii. Czcielice tego poety dokladają wszelkich starań, aby przeszodzić spekulantom amerykańskim, iżby ci nie kupili tego domu i nie przewiezli go do Stanów-Zjednoczonych. Anglik Georges Jones, historyk i autor mowy mianej do publicznoſci w roku 1836 o życiu i dziełach Szekspira, ofiarował 2,000 funt. szt. za ów dom poety, z warunkiem, aby mu został sprzedany bezpośrednio, i w skutek dobrowolnej ugody, iżby pamięć tak znakomitego poety nie została sponiewierana przez publiczną licytacją. Rzeczywista wartość domu wynosi nie wiecje jak 200 lub 250 funt. szt.

Szwajcarya.

Bern, 19 lipca.

Sejm zajął się dzisiaj roztrzaskaniem kwestii o związku siedmiu Kantonów katolickich. Deputowany z Zurich wyliczał różne powody przeciwko temu związkowi; lecz poniewaž wynurzał nadzieję, że Kantony, które go stanowią, same przez sie też go rozwiązają, wstrzymywał się przeto od wszelkiego w tej mierze wniosku aż do ukończenia rozpraw. — Deputowany z Lucerny odczytał swoje instrukcje, które odmawiają Sejmowi prawa wdawania się w tę sprawę; oświadczył oraz, że Kanton Lucernski będzie się temu przeciwstawić wszelkimi siłami, i że ten związek nastąpi w skutek konieczności wzajemnej obrony. „Chęt tu wywołać federalną rewolucję, dodał tenże deputowany, i wystawić w tym celu przeciwko Kantonowi Lucernskiemu większość dwunastu głosów, ale on upatruje w tym kroku samą tylko przemoc, której bynajmniej nigdy nie ulegnie.“ W końcu, zachęcał Kantony do związku wchodzące, aby nie uważały siebie za zbyt słabe, i aby nie wierzyły tym, którzy rozmawiają, że między niemi wkradła się niezgoda. Deputowany z Kantonu Uri powtarzał w treści zdanie wynurzone przez Lucernę wzglêdem przyczyny nastania związku siedmiu Kantonów, co należy przypisać jedynie napaści wolnych oddziałów. Wysłuchawszy jeszcze deputowanych z Kantonów: Glarus, Zug, Fryburg i St. Gallen, Sejm odroczył rozprawy do następnego posiedzenia.

Włoszcz.

Rzym, 21 lipca.

Diario di Roma zawiera dzis nastepujacy artykul: „Wiele osób, które w dniach ostatnich obwinione zostały, w nieprawie rozrzuconych pismach, o uczestnictwo w tak jemnych knowaniach, udało się do Jego Świątobliwości, Pana naszego, z najpoddanniejszą prośbą, aby to wszystko co im zarzucają, racył poddać pod prawne roztrzaskanie sądowe, iżby się przeto niewinność ich jawnie okazać mogła. Jego Świątobliwość przyjął łaskawie ich prośbę, której niebawem zadośćuczynionem będzie.“

Razem z tem ogłoszeniem, nowy Sekretarz Stanu, Kardynał Ferretti, wydał odezwę do ludu, w której oświadczenie mu zadowolenie Jego Świątobliwości, iż usłuchawszy onegdaj napomnienia zastępcy Gubernatora, P. Morandi, i Ojca Ventury, zaprzestał nieroważnej swej gorliwości w ściganiu i imaniu podejrzanych osób; zapewnia oraz, iż sam rząd przedsięweźmie stanowcze kroki w celu ścisłego wymiaru sprawiedliwości, i że przeto nikomu z prywatnych, nie dozwala się ozerniać nikogo publicznie, bądź słowem bądź pismem, a tem bardziej dopuszczać się prze-

никому изъ частныхъ лицъ недозволяется оговаривать кого либо публично, какъ словесно такъ и письменно, а тѣмъ больше предпринимать въ отношеніи кого либо насильственныхъ мѣры. Если же кто имѣть доказательства, могущія разъяснить дѣло, тотъ долженъ представить ихъ властямъ, несущимся о сохраненіи порядка. — Въ дальнѣйшемъ продолженіи сей прокламаціи, кардиналъ Ферретти, отъ имени Его Святѣйшества благодаритъ национальную гвардию за ея пріемѣрное усердіе и дисциплину, и наконецъ отзываетъ личнѣ отъ себя къ римскому народу, изъявляя надежду, что въ испытаніи его къ себѣ приверженности, онъ найдетъ надежнѣйшую опору въ исполненіи новыхъ своихъ обязанностей.

Такую же прокламацію къ народу, национальной гвардіи и къ войскамъ всѣхъ оружій, издалъ съ своей стороны и исправляющей должность губернатора, въ которой также уверяетъ, что правительство со всею строгостью закона будетъ дѣйствовать противъ всѣхъ тѣхъ, кои окажутся дѣйствительно виновными; но чтобы при этомъ не пострадали невинные, напоминаетъ, чтобы народъ вѣль себя мирно, и не препятствовалъ своимъ вмѣшательствомъ законнымъ дѣйствіямъ властей. —

— Уставъ национальной гвардіи въ Римѣ и во всей церковной области, уже оконченъ, и на будущей недѣль будеъ обнародованъ.

— Въ слѣдствіе поданной княземъ Орсини просьбы объ увольненіи, въ главнокомандующіе мѣщанскою гвардіею города Рима избранъ князь Роппилльози. Выборъ въ должности подполковниковъ палъ на князей: Піомбино, Алльобрандини, Доріо и Корсини.

— Кардиналъ Фіески назначенъ легатомъ провинціи Урбино и Пезаро, на мѣсто статс-секретаря кардинала Ферретти, а секретаремъ совѣтательного комитета о желѣзныхъ дорогахъ,—секретарь совѣта министровъ Монс. Амichi; секретаремъ же департамента чрезвычайныхъ духовныхъ дѣлъ монс. Корболли Бусси.

— Изъ Генуи сообщаютъ, что въ тамошней гавани строятъ, на счетъ ліонского общества місіонеровъ, трехмачтовый корабль, „Пії IX,” который, нынѣшино осенью, подъ командою офицера сардинскаго флота, отправится прямо въ Океанію, и высадивъ на берегъ місіонеровъ, совершилъ путешествіе вокругъ свѣта, съ цѣллю содѣйствовать интересамъ христіанскаго образования и выгодамъ торговли.

24 Іюля.

Ізвѣстіе о вступленіи въ Феррару австрійскихъ войскъ, произвело здѣсь чрезвычайное впечатлѣніе. Въ здѣшнемъ *Diario* содержится слѣдующее: Движе ніе австрійскихъ войскъ къ Феррарѣ, предпринятое для подкѣпліенія гарнизона сего города, подало по воду въ провинціяхъ и столицѣ думать, будто бы эти войска займутъ Церковную область. Намъ пріятно сообщить, что подобные слухи ни на чѣмъ не основаны, потому что дипломатическія показанія, заслуживающія полное довѣріе, убѣждаютъ, что подъ какимъ бы видомъ ни представлялось это введеніе войскъ, положеніе дѣлъ ни въ какомъ случаѣ не будетъ измѣнено, по силѣ 103-ї статьи Вѣнскаго трактата 1815 года. —

— Говорятъ, что принцъ Жуэнивильскій вышелъ вчера на берегъ въ Чивитавеккіо и его вскорѣ ожидаются сюда.

— 22-го числа былъ открытъ въ тюрьмѣ у Діокли-тіановыхъ башнъ заговоръ, за нѣсколько часовъ до его исполненія, въ которомъ участвовали всѣ арестанты и нѣкоторые изъ сторожей. Всѣмъ арестантамъ намѣревались доставить оружіе, отпереть вечеромъ тюрьму и перебить часовыхъ. Кауазы были усилены, и временно поставлены, на случай нужды, двѣ пушки въ палаццо Негрони.

— Прошедшой ночи, около 1-го часа по полуночи, двѣ роты егерей, эскадронъ конницы и значительный отрядъ национальной гвардіи, выступили отъ города, съ болѣшою поспѣшностью, въ имѣніе князя Роппилльози, называемое *Macchia d’la Fajola*, для поимки будто бы скрывающихся въ тамошнихъ лѣсахъ, бѣжавшихъ отъюда полковниковъ: Нардона и Фреди. Здѣсь говорятъ, что кавалеръ Минарди, поимка кого сдѣлалась столъ извѣстного, дѣйствительно не взята; но что еще за нѣсколько дней до этого, узнавъ о обнаруженіи заговора, уѣхалъ онъ тайно въ Неаполь. Впрочемъ ничего съ достовѣрностію нельзя сказать, и вообще все дѣло обнаруженаго заговора, покрыто довольно глубокой тайною. Кавалеръ Бенвенутти, глав-

ciokомуколвик czynnych i gwałtownych kroków. Jeſli by zaś kto posiadał jakie dowody, mogące oświecić sprawiedliwość, takowe powinien złożyć w ręce prawnych władz, czuwających nad utrzymaniem porządku. W dalszym ciągu tejże odezwy, Kardynał Ferretti, w imieniu Ojca sw., dziękuje gwardii narodowej za jej wzorową gorliwość i karość, i nakoniec odwołuje się sam od siebie do ludu Rzymskiego, wynurzając nadzieję, iż w doznanej jego przychylności ku sobie, znajdzie najpewniejszą podporę w wykonywaniu nowych swych obowiązków.

Podobnaż odezwę do ludu, do gwardii narodowej i do wojsk wszelkiej broni, wydał ze swojej strony zastępca Gubernatora, w którym zapewnia również, że rząd z całą surowością prawa wystąpi przeciwko tym wszystkim, którzy się rzeczywiście winnymi bydż okażą; lecz żeby przytym niewinni nie ucierpieli niesłusznie, upomina lud, aby się zachował spokojnie, i prawnego działania władz wdrażaniem się swojém nie mieszał.

— Regulamin dla gwardii narodowej w Rzymie i calem Państwie Kościelnem, został już ukończony i w przyszłym tygodniu ogłoszony będzie.

— W skutku podanej przez Xięcia Orsini dymisji, Xięże Rospigliosi obrany został nauczelnym dowódcą Rzymskiej gwardii narodowej. Na Podpolkowników obrani zostali Xiążęta: Piombino, Aldobrandini, Doria i Corsini.

— Legatem prowincji Urbino i Pesaro (w miejscu te-razniejszego Sekretarza Stauu, Kardynała Ferretti,) mianowany został Kardynał Fieschi; sekretarzem komisji naradzajczej o kolejach żelaznych, sekretarz rady Ministrów, Monsig. Amici; za sekretarzem nadzwyczajnych spraw duchownych, Monsing. Corboli Bussi.

— Z Genui donoszą, iż w porcie tamecznym budują piękny trzymasztowy okręt, który nosić będzie nazwę *Piasa IX*. Buduje się on kosztem towarzystwa missyjnego w Lyonie, a przyszłej jesieni, pod dowództwem sardynskiego oficera morskiego, uda się naprzód do Oceanii, gdzie wysadzi na ląd missyonarzy, a następnie przedsięwziemie podróz naokoło ziemi, w interesie cywilizacji i chrześcijańskiej i stosunków handlowych.

Dnia 24 lipca.

Wiadomość o wkroczeniu do Ferrary wojsk austriackich, sprawiła tu nadzwyczajne wrażenie. Dzisiejszy *Diario di Roma* zawiera następujący artykuł: „Przedsięwzięte przez wojska austriackie poruszenie, dla wzmacnienia załogi w Ferrarze, spowodowało równie na prowincyi, jak i w stolicy mniemanie, że te wojska gotują się do wkroczenia na terytorium Papieckie. Z radością jednak donieść możemy, że mniemanie to jest bezasadne, albowiem dyplomatyczne objaśnienia, zasługujące na zupełną ufność, zapewniają, że jakikolwiek mógłby być pozor do owego wkroczenia wojsk, stan rzeczy, utrzymywany od roku 1815, stosownie do art. 103 traktatu Wiedeńskiego, w niciem zmienionym nie będzie.”

— Xiążę Joinville, miał wylądować wezoraj w Civita-vechia, i co chwila spodziewają się go tutaj.

— Dnia 22 lipca odkryty został w więzieniu przy Łazniach Djoklecyana, na kilka godzin przed wykonaniem, nowy spisek ułożony przez wszystkich więźniów i kilku strażników. Spiskowi mieli zamiar rozdać broń wszystkim więźniom, otworzyć więzorem więzienie i wymordować szydłwachy. W skutek tej wiadomości, patrole zostały wzmocone, i tymczasem, na przypadek potrzeby, postawiono dwa działa w pałacu Negroni.

— Przeszłej nocy, około godz. 1-ej, dwie kompanie strzelców, oddział jazdy, tudzież znaczny oddział gwardii narodowej, wyruszyły ztąd z wielkim pośpiechem, do posiadłości Xięcia Rospigliosi, *Macchia della Fajola* zwanej, a to w celu pojmania, ukrywających się jakoby w tamecznych lasach, zbiegłych ztąd Podkowników: Nardonii i Fredi. Mówią tutaj od wezoraj, że Kawaler Minardi, którego pojmanie stało się tak głośnym, rzeczywiście nie został wzięty; ale że jeszcze kilku dniami przedtem, dowiedziały się o odkryciu spisku, ujechał potajemnie do Neapolu. Wszakże nic z pewnością wiedzieć nie można; i w ogólnosci, całą tą sprawę odkrytego spisku głęboka dotąd kryje tajemnica. Kawaler Benvenuti, Assesor Jeneralny policyi, który jeszcze do dnia onegdajszego zostawał na

ый засѣдатель вѣдомствъ полиції, который еще трѣльготъ исправлялъ свою должность, за доказанное участіе въ заговорѣ, пагнанъ со всѣмъ своимъ семействомъ изъ Церковной области. Кардиналъ Ламбрюскій постоянно пребываетъ въ Чивитавеккіо, и сълыша, что для личной его безопасности, ему назначено вѣстопрѣбываніе въ крѣпости, съ предписаніемъ, чтобы онъ никуда не удалялся изъ города.

— Его Святѣшество занимается вынѣ назначеніемъ провинціальныхъ депутатовъ, согласно съ циркуляромъ отъ 19 Апрѣля. Съѣздъ депутатовъ въ Римъ, назначенъ официально 5-го Ноября, а не 2-го Августа, какъ было сообщено изъ Парижа.

— По силѣ Папскаго циркуляра отъ 17-го Июня, учреждена особая конгрегація кардиналовъ, изъ орденскаго духовенства, действующая занятіе реформою монастырей и орденовъ, сообразно первоначальной ихъ цѣли, а также нуждамъ и успѣхамъ времени.

— Повсюду обнаруживаются живѣшее участіе и привлѣчность къ Папѣ. Толпы народа окружаютъ дворецъ, когда Его Святѣшество выѣзжаетъ вечеромъ и привѣтствуютъ Его радостными воеклицаніями. Всѣ безъ изѣятія караулы и военные посты усилены. Всѣ спѣшать въ ряды національной гвардіи и Римъ походить теперь на военный лагерь.

— Начальникъ національной гвардіи, герцогъ Ропильози, заключилъ контрактъ съ однимъ торговымъ домомъ въ Бельгіи, о доставкѣ оружія. Въ Пезаро, Феррарѣ и другихъ мѣстахъ собирается уже гвардія и вскорѣ будетъ сформирована въ цѣлой области.

Съ итальянскіхъ границъ, 27 Июля.

По изѣйтіямъ изъ Италии, не подлежитъ ни малѣшему сомнѣнію, что тамъ происходит болѣе или менѣе сильный кризисъ. Австрійское правительство готовить мѣры, для предупрежденія различныхъ, могущихъ случиться тамъ безпорядковъ. Въ Комо, стоящемъ на нѣсколько часовъ пути отъ Милана, будетъ отправленъ охранительный корпусъ изъ 20,000 человѣкъ, раздѣленный на 22 баталіона и сформированный изъ полковъ, стоящихъ во внутренней Австріи и другихъ частяхъ имперіи, такъ что онъ не ослабитъ собственно называемой итальянской арміи. Фельдмаршалъ графъ Радецкій уполномоченъ, смотря по обстоятельствамъ и по мѣрѣ политическихъ потребностей, вступать съ войсками въ среднюю Италию. Австрійский гарнизонъ, стоящій въ Феррарѣ, будетъ значительно усиленъ.

Испанія.

Мадридъ, 26 Июля.

Изъ Санть-Пльдефонса уведомляютъ, что Королева весьма довольна пребываніемъ своимъ въ этомъ замкѣ. Освободившись отъ затятій по управлению государствомъ, Ея Величество тѣмъ охотѣе принимаетъ участіе въ увеселеніяхъ, но всегда въ сопровожденіи гофмейстера двора, престарѣло графа Санта-Колома, или одного изъ духовниковъ. На прогулкахъ верхомъ, Королева перескакиваетъ чрезъ широкіе рвы и высокіе заборы, къ большому удивленію и опасенію сопровождающихъ. Вечеромъ посещаетъ театръ, а въ полночь ѣзжаетъ прогуливаться по живописнымъ окрестностямъ замка. Третьяго дня, Королева ѻхала съ обѣръ-гофмейстеромъ своимъ въ Квитапезарестъ, и сама правила лошадьми, которая едва не занесла ее въ большой прудъ, называемый моремъ; на другой день гр. Санта-Колома приказалъ обгордить всѣ пруды въ паркѣ.

— При выходѣ Королевы въ Пльдефонсъ, 24 с. м., въ день тезоименитства Королевы Христинѣ, находились только двѣ придворныя дамы: супруга предсѣдателя кабинета и г-жа Вега. По-полудни пущены были фонтаны, которые ни въ чёмъ не уступаютъ Версальскимъ. Королева съ придворными дамами подошла къ Фонтану, который бѣть на 96 футовъ въ высину, и употребила эту странную ванну вмѣстѣ съ ними; одна изъ дамъ опасно заболѣла отъ этого. Въ 9 часовъ, Королева, переодѣвшись пастушкою, поѣхала верхомъ въ Сеговію (въ двухъ миляхъ разстоянія), напилась воды изъ источника при воротахъ и въ полночь возвратилась во дворецъ.

— Вчера, предъ полуднемъ, прибылъ Король въ Мадридъ. Впереди ѻхалъ кабинетный курьеръ, за нимъ 6 каммергеровъ, шталмейстеръ и 6 лакеевъ.

своjej posadzie, za dowiedziony udział w sprzyjaniu został z całą swoją rodziną z Państwa Kościelnego wygnany. Kardynał Lambruschini bawi ciągle w Civitavecchia i słyszać, że dla własnego jego bezpieczeństwa, wyznaczono mu mieszkanie w twierdzy, z zaleceniem, aby nigdzie z miasta nie oddalał.

— Ojciec sw. zajmuje się obecnie mianowaniem Deputowanych prowincjalnych, w duchu okolnika z d 1 kwietnia. Zebranie się Deputowanych w Rzymie oznacono urzędowanie na dzień 5 listopada, a nie na 2 sierpnia, jak było doniesionem z Paryża.

— Stosownie do okolnika Papiezkiego, z d. 17 czerwca ustanowiona zosta³a osobna kongregacja Kardynałów, w stanu duchowieństwa zakonnego, mająca się zajęć reformą klasztorów i zakonów, stosownie do pierwotnego ich celu, tudzież do potrzeb i postępu czasu.

— Wszysty okazuje siê najwy¶sza troskliwo¶ci i przywilejanie do Ojca sw. Tysiace ludu otaczają pałac, gdy Jego Swiato¶liwo¶ci wyjezdza, jak zwykle, nad wieczór, i najbardziej dojrzemi witają go okrzykami. Wszystkie bez wyjątku straže i posterunki wojskowe zostały podwojone. Wszyscy spieszają do gwardii narodowej, a Rzym podobny jest teraz do wielkiego obozu.

— Xiążę Rospigliosi, dowódca gwardii narodowej zawarł kontrakt z jednym domem handlowym w Belgii względem dostarczenia broni. W Pesaro, Ferrarze i innych miastach, ju¿ się zbiera gwardia narodowa i niewiem w ca³ym kraju zaprowadzona będzie.

Od granic Włoskich, 27 lipca.

Podług wiadomości z Włoch, nie ulega wątpliwo¶ci, ze siê tam przygotowuje mniej wiêcej wa¶ne przesilenie. Rząd austriacki przedsiębierze środki, aby być w pogotowiu na wszelkie, mogące wybuchnąć zaburzenia. W Como, o kilka godzin drrgi od Mediolanu, ustawiony będą korpus obserwacyjny, złożony z 20,000 ludzi, czyli 22 batalionów, i utworzony z półków stojących wewnątrz Austrii i innych częściach państwa, tak, iż właściwa ta zwana armia włoska, w niczem przez to osłabiona nie będzie. Feldmarszałek Hr. Radetzki upoważniony jest stosownie do okoliczno¶ci i politycznej potrzeby, w kroczy z wojskiem do Włoch średnich. Załoga austriacka w Ferrarze, będzie znacznie powiększona.

Hiszpania.

Madryt, 26 lipca.

Wszystkie listy z San Ildefonso donoszą, że Królowie jest zadowolona ze swego pobytu w tym zamku Wolna od trosk panowania, odaje się zupełnie rozrywkach, jednakże zawsze w obec sędziwego ochronistra dworu, Hr. Santa Coloma, lub prałata, który jedyj towarzyszy. Król jeździ konno; przesadza szerokie rowy i wysokie płoty z wielkim podziwem i trwogą swego orszaku. Wieczorem bywa w teatrze, a o połnocy wyjezdza w piękne okolice zamku. Onedaj, gdy jechała z wielkim ochronistrem do Quintapesares (Saußouci), rozbiegały się konie, które sama kierowała, i o mało co nie zaniósły jej powróto do wielkiego stawu, nazwanego morzem. Hr. Santa Coloma, kazał zaraz nazajutrz wszystkie stawy w ogrodzie poobijać deskami.

— Na posluchaniu u dworu w San-Ildefonso, dawaném 24 b. z powodu imienia Królowej Krystyny, znajdowały siê tylko dwie damy dworskie, żona Prezesa Ministerstwa Wersalskim w niczem nie ustępują. Królowa, z damami dworskimi, udała siê do fontanny, bijącej na 96 stop, i używała wzraz z niemi téj szczególniej kapieli; jednak z dam z powodu tego śmiertelnie zachorowała. O godzinie 9-ej Królowa, przebrana za pasterkę, pojedzie konno do Segowii (dwie mila odległość) napiła siê wody ze źródła przy bramie, i wróciła o połnocy do zamku.

— Wezoraj, przed południem, przybył Król do Madrytu. Przed nim jechał goniec gabinetowy; za nim 6 szambelanów, koniuszy i 6-ciu lokajów. Lud patrzał

Народъ смотрѣлъ на него съ удивленіемъ. Король остановился въ Буэнъ-Ретиро, а вечеромъ, въ такомъ же порядкѣ проѣзжалъ по улицамъ Мадрида въ Пардо.

— Герцогъ Сеза вступившій въ бракъ съ дочерью инфANTA Донъ Франциска, требовалъ, чтобы ему предоставлены были преимущества, присвоенные королевской фамилии, но министры на это не согласились.

— Ген. Конча донесъ правительству объ оказаннымъ ему въ Лиссабонѣ приемѣ. Онъ прибылъ туда со свитою, состоящую изъ 30-ти штабъ-офицеровъ. Бывъ приглашенъ къ обѣду во дворецъ, явился онъ со всею своею свитою; придворные служители, не ожидавши такого числа гостей, приведены были въ некоторое затрудненіе. Испанскія войска уже вышли изъ Португалии, только въ Оporto осталась 4,000 чel., которые соблюдаютъ строгую дисциплину.

— Частное письмо изъ Барселоны отъ 5-го Августа сообщаетъ, что въ тамошнюю гавань вступило около 20 англійскихъ кораблей разной величины. Это событие произвело большое впечатлѣніе въ городѣ.

ПОРТУГАЛИЯ.

Судя по частной корреспонденціи *Times*, привезенной изъ Лиссабона пароходомъ „Иберія“, по 20-е Іюля, спокойствіе Португалии только мимое: должно ожидать новыхъ и важныхъ беспорядковъ во время близкихъ выборовъ въ Корты. Ненависть между Кабралистами и Сентябрцами, временно подавленная, обнаружится при этомъ случаѣ съ большою силою, чѣмъ когда либо.—Тотъ же корреспондентъ сообщаетъ, что Королева Донна Марія крайне раздражена нападеніями, которымъ подвергалось недавно ея правительство въ англійской нижней палатѣ. Королева отвергаетъ обвиненіе, что министры ея совершенно преданы кабралистской партии, и объявила: „что они не будутъ перемѣнены, доколѣ не соберутся новые кортесы.“

— Сообщаютъ, что никто не припомнитъ такой обильной жатвы хлѣба, какова она въ нынѣшнемъ году. Количество хлѣба, собранное въ одной провинціи Алентежо, достаточно для пропитанія народонаселенія всего королевства въ продолженіе цѣлаго года.

— Вулканъ острова Фузго, принадлежащаго къ португальскому архипелагу зеленаго мыса (при западныхъ берегахъ Африки), поколесъ слишкомъ 50 лѣтъ, пдумали, что онъ уже совершенно погасъ, такъ какъ надъ жерломъ его не видно было даже и дыма. Между тѣмъ, 9-го Апрѣля этого года, въ 7 часовъ вечера, внезапно разразился подземный ударъ, и вслѣдъ за симъ послѣдовало землетрясеніе. Въ ту же минуту поднялись густые столбы дыма, покрывъ небосклонъ, и среди огромныхъ скалъ, взорванныхъ на воздухъ и дождя пепла, изъ семи отверстій хлынули потоки пылающей лавы, которые получивъ направление къ монастырю св. Эвхаристію, уничтожили все попадавшееся на пути. Къ счастію люди, испуганные землетрясеніемъ, заблаговременно оставили свои дома, и только одинъ ребенокъ былъ заливъ лавою.

ТУРЦІЯ.

Константинополь, 21 Іюля.

Зять Султана, Мехмедъ-Али отрѣшень отъ должности капудана-пачи, а на мѣсто его назначенъ другой зять Султана, Галиль Паша, одинъ изъ величайшихъ приверженцевъ Риза Паши.

— По извѣстіямъ изъ Моссула, отъ 16 Іюня, Турецкія войска, посланныя противъ мятежнаго курдскаго начальника Бедерхана-бейя, заняли, безъ сопротивленія, бывшую резиденцію его, Джезире. Бедерханъ-бей переправился на другой берегъ Тигра и сжегъ мостъ на этой рекѣ. Войска правительства готовились къ переходу чрезъ эту реку и къ вступленію въ горы Курдистана, где должны послѣдовать главныи военный дѣйствія. Несколько начальныхъ нападеній, сдѣланныхъ передъ тѣмъ Бедерханъ-бейемъ на Турецкій лагерь, были отражены съ успѣхомъ.

— Ключи части Меккской мечети, извѣстной подъ именемъ Каабы, были сюда привезены изъ Адріанополя, и положены въ кладовой старого Серала, въ присутствіи двора и всѣхъ сановниковъ. Ключи эти, которые со временемъ овладѣнія городомъ Багдадомъ въ XVII вѣкѣ, вѣрены были для храненія знаменитой

niego z podziwieniem. Król wysiadł w Buen Retiro, a wieczorem, w tymże porządku, przejeżdżał przez ulice Madrytu, udając się na powrót do Pardo.

— Xiążę Sesa, który zaślubił córkę Infanta Don Francisca, żądał dla siebie przywilejów rodziny Królewskiej, ale Ministrowie odmówili jego prośbie.

— Jenerał Conecha przesłał rządowi raport o swoim przyjęciu w Lizbonie; towarzyszyło mu 30 Jenerałów i pułkowników. Gdy był do zamku zaproszony na obiad, i przybył z całym swoim orszakiem, tak liczny poczet, sprawił niejaki ambaras. Wojska hiszpańskie już wyszły z Portugalii; w Porto stoi tylko 4,000 ludzi, którzy się odznaczają karnością.

— List prywatny z Barcelony z d. 5-go sierpnia donosi, że do tamtejszego portu wpłynęło około 20 okrętów angielskich różnej wielkości. Wypadek ten sprawił wielkie w mieście wrażenie.

ПОРТУГАЛИЯ.

Podlub prywatnej korrespondencji gazety *Times*, przywiezionej z Lizbony parostatkiem *Iberia*, d. 20 lipca, spokoju Portuガlii jest tylko pozorną; należy oczekiwac nowych i wažnych zaburzeń podczas zbliżających się wyborów do obu Izb Kortezów. Nienawiść między Kabralistami i Septembrystami, na chwilę przytłumiona, wybucha przy tej okoliczności z większą gwałtownością, niż kiedykolwiek. Tenże korrrespondent uwiadomia, że Królowa Donna Marya bardzo jest rozjastrzona przeciwko Izbie Niższej angielskiej za śmiałą naganę jēj rządów. Królowa odpycha zarzut, jakoby jēj Ministrowie gorliwi mi byli stronikami Kabralistów, tudzież oświadczyła, „że ich nie zmieni, aż się nowe Kortez zgromadzą.“

— Wiadomości ze wszystkich stron kraju donoszą, iż najstarsi ludzie nie poznają żniw tak obfitych, jak w tym roku. Ilość zboża, zebranej w jednej prowincji Alemtejo, wystarczyłaby już na wy żywienie przez rok cały, ludności całego królestwa.

— Wulkan wyspy Furgo, należącej do portugalskiego archipelagu przylądka zielonego, (przy brzegach zachodnich Afryki), spoczywał przeszło od lat 50, i sądzono, że już zupełnie wygasł, gdyż krater jego wele już nawet dymu nie wyrzucał. Tymczasem d. 9 kwietnia r. b. wieczorem o godzinie 7, dał się nagle się słyszeć huk podziemny, i zaraz potem nastąpił o trzęsienie ziemi. W tejże chwili otworzyły się otchłanie wulkanu: gęste kłęby dymu wybuchły i zasłoniły widokokrąg, a śród ogromnych skał, wyrzuconych w powietrze, i popiołwoego deszczu, z siedmiu otworów wylały się potoki żarzącej się lawy, które wziawszy kierunek ku klasztorowi N. Sakramentu, zniszczyły wszystko co na drodze spotkały; szczęściem, że ludzie, przerażeni trzęsieniem ziemi, wcześnie pociękali z domów, i jedno tylko dziecko zostało lawą załane.

ТУРЦІЯ.

Konstantynopol, 21 lipca.

Szwagier Sultana, Mehmed-Ali, złożony został z urzędu Kapudana-Baszy, a pomniejsza posada oddaną została drugiemu szwagrowi Sultana, Halilowi-Baszy, który jest jednym z największych stronników Rizy-Baszy.

— Klucze znanej pod nazwą Kaaba, części meczetu świętego w Mecce, zostały tu niedawno z Adryanopola przywiezione, i w obecny czasie, oraz wszystkich dignitarzy państwa, w skarbcu cesarskim starego Seraju złożone. Klucze te, które od czasu zajęcia miasta Bagdadu, na początku 17 wieku, powierzone zostały nadzorowi znakomitej familii Dagh-Deviren-Oghlu w Adryanopolu, teraz, z powodu zgonu ostatniego jēj członka, przewieziono do Konstantynopola z rozkazu Sultana.

— Podlub wiadomości z Mossulu z d. 16 czerwca, wojska tureckie, wysłane przeciwko zbuntowanemu naczelnikowi Kurdów, Bederchanowi-Bejowi, zajęły, bez oporu, bęią jego rezydencję, Džezyre. Bederhan-Bej przeprowadził się na drugą stronę Tygru i spalił most na tej rzece. Wojska rządowe zabierały się do przeprawy przez nią i wkroczenia w góry Kurdystańskie, gdzie mają nastą-

фамилії въ Адріанополѣ, Дагъ-Девиренъ-Огламъ, пы-
нѣ, по случаю кончины послѣдняго ея члена, переве-
зены въ Константинополь, по повелѣнию Султана,

pięce gловne dziañania wojenno. Kilka nocnych napadów,
wykonanych uprzednio przez Bederchaua-Beja na obóz tu-
recki, zostały pomyslnie odparte.

Сѣв. АМЕР. Соед. ШТАТЫ.
Нью-Йоркъ, 1 Іюля.

25-го числа м. м., президентъ Полкъ, рѣшившись посѣтить съвернія провинціи, совершилъ торжественно вѣздъ въ Нью-Йоркъ. Это былъ замѣчательный день. Всѣ занятія были прекращены, всякий желалъ видѣть президента. 8—10,000 милиціи стояло подъ ружьемъ на берегу, для встрѣчи своего вождя. Слишкомъ 20,000 человѣкъ собралось туда же, чтобы видѣть первого чиновника республики. Во 2-мъ часу, пароходъ *Vanderbilt*, окруженный сотнею небольшихъ ботиковъ, прибылъ къ берегу, при радостныхъ воскликаніяхъ народа и громѣ пушекъ, произведшихъ 28 выстрѣловъ, соотвѣтственно числу Соединенныхъ Штатовъ. Всѣ стояли, по обыкновенію, съ накрытыми головами; никто не кланялся; только одинъ человѣкъ стоялъ съ обнаруженіемъ головою, кланяясь на всѣ стороны и благодаря: это былъ президентъ Соединенныхъ Штатовъ; это былъ Іаковъ Полкъ, сміренный слуга господствующаго народа (*the humble servant of the sovereign people*). Послѣ привѣтствія, принятаго отъ городскаго мера и депутаціи, президентъ сѣлъ на лошадь, и въ сопровожденіи генерала Сондфорда и блистательнаго штаба его, объѣзжалъ ряды милиціи. Знамена были наклонены, войска дѣлали на карауль, а музыка играла національный гимнъ. По окончаніи смотра, президентъ перешелъ въ экипажъ, запряженный четырьмя лошадьми, и въ предшествіи почетной гвардіи, проѣзжалъ по главнѣйшимъ улицамъ города. Бургомистръ и двое Альдермановъ сидѣли въ экипажѣ съ накрытыми головами, только самъ президентъ стоялъ, держа шляпу въ руку и разкланивался на всѣ стороны. Гдѣ только экипажъ простоянавливался, чтобы доставить президенту средство прохладиться, при 28 градусахъ жара, народъ скопился подѣлъ него съ тою цѣлію, чтобы пожать ему руку.—На другой день, президентъ обозрѣлъ всѣ достопримѣчательности города. Въ Сити-Галль принималъ тысячи гражданъ, изъ коихъ всякому пожалъ руку, а вечеромъ принялъ бывшіе въ члены демократическаго общества. Въ Воскресеніе три раза былъ въ церкви: до полудня, по полудни и вечеромъ, а въ полночь дана была ему, великолѣпная серенада, за тѣмъ въ понедѣльникъ по утру отправился онъ въ дальнѣйшій путь. Въ 1849 году онъ, можетъ быть, снова поѣхтъ на ѿсъ, но тогда, будетъ онъ уже равнымъ цамъ гражданиномъ.

— Послѣднія извѣстія изъ Мексики простираются по 26-е Іюня. Главный корпусъ американскихъ войскъ подъ начальствомъ генераловъ Скотта и Ворта, выступилъ изъ Пуэблы по направлению къ Ріо-Фріо. Генералъ Скоттъ отвергъ, будто бы, предложеніе на счетъ капитуляціи Мексики. Мексиканская войска, состоящія изъ остатковъ разныхъ разбитыхъ отрядовъ, расположены были между Мексикою и Ріо-Фріо, по не обнаружили ни малѣйшей охоты къ борбѣ, хотя имѣли еще 20,000 чл., противъ которыхъ Американцы не могли поставить и половины сего числа; впрочемъ ожидали сраженія при Ріо-Фріо. Сантьяго изъявилъ желаніе отказаться отъ званія президента и начальства надъ арміею, но конгрессъ не согласился на это. Приверженцы Гомеса Фаріа старались произвести въ столицѣ движеніе, но оно легко было подавлено Бустаменте.

— Изъ Лимы сообщаютъ, что президентъ первиацкой республики принялъ предложеніе Англичанина Вильвайта, относительно постройки желѣзной дороги между Лимою и гаванью Калло. Это будетъ первая желѣзная дорога не только въ Перу, но и во всей южной Америкѣ; впрочемъ она будетъ простираться всего на щѣсть англійскихъ миль.

STANY-ZJEDNOCZONE AMERYKI PÓŁNOCNEJ.

Nowy-York, 1 lipca.

Dnia 25 z. m., Prezydent Polk, przedsięwziawszy odwiedzić północne prowincje, odbył swój wjazd do New-Yorku. Był to dzień piękny, uroczysty; wszelka czynność ustąpiła, każdy śpieszył oglądac Prezydenta;— 8—10,000 milicji stało pod bronią, nad brzegiem, dla przyjęcia swego wodza. Przeszło 20,000 ludzi było tam zgromadzonych, aby widzieć pierwszego urzędnika Rzeczypospolitej. O godzinie 2, parostatek *Vanderbilt*, otoczony stu małemi bata- mi, dobił do brzegu, wśród radośnych okrzyków ludu i gromu dział, które daly 28 wystrzałów, stosownie do liczeby Stanów-Zjednoczonych. Wszyscy stali, jak zwykłe, z nakrytymi głowami; nikt się nie kłaniał; jeden tylko człowiek stał z odkrytą głową, klaniając się na wszystkie strony i dziękując; był to Prezydent Stanów-Zjednoczonych, był to Jakób Polk, pokorny sługa panującego ludu (*the humble servant of the sovereign people*). Po powitaniu przez Mera miasta i Deputacji, «siadł na konia, i w towarzystwie Jenerała Sandford i świetnego jego sztabu, objeżdżał szeregi milicji. Chorągwie się schylały, wojsko prezentowało broń, a muzyka grała pieśń narodową. Podobyciu przeglądu, Prezydent wsiadł do czterokonnego powozu, poprzedzonego przez gwardię honorową, i przejeżdżał główne ulice miasta. Burmistrz i dwóch Aldermanów siedzieli w pozycie z nakrytymi głowami; przeciwne Prezydent stał, trzymając kapelusz w ręku i witał na wszystkie strony. Gdzie tylko stanął powóz, aby dozwolić Prezydentowi ochłodzić się przy 28 stopniach ciepła, lud zbiegał się dookoła, aby go uściaskać za rękę. Nastajutrz zwiedził Prezydent wszystkie osobliwości miasta. W City Hall przyjmował tysiące obywateli, z których każdego za rękę uściisał, a wieczorem przyjęty został na członka towarzystwa demokratycznego. W Niedzielę był w kościele trzy razy: przed południem, po południu i wieczorem, a opłociny wyprawiono mu na pożegnanie wspaniałą serenadę, poczem w poniedziałek zrana udał się w dalszą drogę. W roku 1849 może nas znowu odwiedzić, ale wtedy już będzie równym nam współobywatelem.

— Ostatnie wiadomości z Meksyku dochodzą z Veracruz do d 26 czerwca. Główny korpus amerykańskiego wojska, pod wodzą Jenerałów Scott i Worth, wyruszył z Puebli ku Rio-Frio. Jenerał Scott odrzucił propozycję względem kapitulacji miasta Meksyku. Wojsko meksykańskie, złożone z niedobitków różnych oddziałów, stało między Meksykiem i Rio-Frio, ale nie okazywało najmniejszej ochoty do walki, chociaż liczyło jeszcze 20,000 ludzi, naprzeciw którym Amerykanie ani połowy tej liczby wystawić nie mogą; z tym wszystkim spodziewano się bitwy pod Rio Frio. Santana ponowił swoje oświadczenie względem rzeczenia się prezydentostwa i dowództwa nad armią, ale Kongress nie zgodził się na to. Stronicy Gomeza Faria usiłowali zrobić w stolicy poruszenie, ale to łatwo przytłumione zostało przez Bustamantego.

— Z Limy donoszą, że Prezydent Rzeczypospolitej Peruwijskiej przyjął propozycję Anglika *Wheelwrighta*, względem zbudowania kolei żelaznej pomiędzy Limą i portem Callo. Będzie to pierwsza kolej nie tylko w Peru, ale i w całej południowej Ameryce, lecz ciągnąć się będzie tylko 6 mil angielskich.